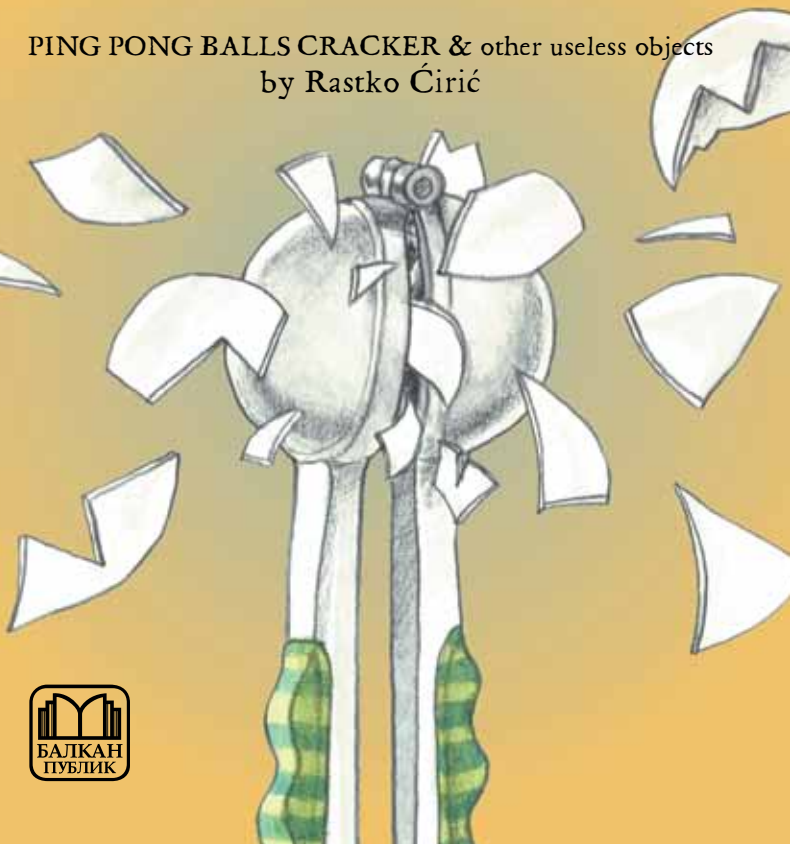

Растко Ћирић

КРЦКАЛИЦА ЗА ПИНГ ПОНГ ЛОПТИЦЕ

и други некорисни предмети

PING PONG BALLS CRACKER & other useless objects
by Rastko Ćirić

КРЦКАЛИЦА ЗА ПИНГ-ПОНГ ЛОПТИЦЕ

ПОУЧНИК / КЊИГА ДЕВЕТА

До сада изашло:
СВОЈЕРУЧНИ ЗОО
АНАТОМИЈА СВАКОДНЕВНОГ ЖИВОТА
ПРИРУЧНИК ЗА ОДБРАНУ И ЗАШТИТУ ОД АЛА И БАУКА
ПРИРУЧНИК ЗА ДОВИТЉИВО СПУТАВАЊЕ
ТЕЛЕФОНСКИ ВИЦЕВИ
НЕВИДЉИВЕ И СЛАБО ВИДЉИВЕ ЖИВОТИЊСКЕ ВРСТЕ
ВИЛИНСКИ ШАХ
КРЦКАЛИЦА ЗА ПИНГ ПОНГ ЛОПТИЦЕ
МЕТА-ФОРЕ
ИЗБЕЗУМЉЕНЕ БАСНЕ

Едиција ЕТ
СЛОВА КЕНТАУРИ (о лигатурама)
ПАНГРАМИ или о брзој лисици и лењом псу
ШТА ЈЕ РЕБУС?
Едиција ТРИ ТАЧКЕ
ПРИРУЧНИК ЗА ГАЈЕЊЕ ДОМАЋЕГ МЕТАМОРФА

Издаје МАХ, Београд
За издавача Зорица Милошевић
Уредник Никола Шиндик
Стручни консултант Беноа Жино
Штампа Драслар партнер, Београд, 2003.
© Растко Ђирић 1973/1998/2003.

Растко Ђирић

КРЦКАЛИЦА ЗА ПИНГ-ПОНГ ЛОПТИЦЕ

и други некорисни предмети

PING-PONG B A L L CRACKER

& other useless objects

друго издање / 2nd edition

МЕТАФИЗИЧКИ ПРЕДМЕТИ

»The handleless axe without a blade« (Lichtenberg)

Изуми неуспешних проналазача увек изазивају смех, али то им није циљ. Људи реагују тако из изненађења, јер је очекивана последица изостала.

Прве 'некорисне' предмете намерно смишљене да би својом апсурдношћу навеле човека да промени начин размисљања начинили су уметници надреалисти још почетком века. Француз Марсел Дипан је 1913. причврстио точак бицикла наопако на једну столицу. Био је то сасвим некористан склоп, један од првих 'објеката' у уметности 20. века. Следећи чувени објекат био је и веома духовит: као поклон чувеном композитору Ерику Сатију, американац Мен Реј залепио је ред ексера на раван за глачање једне пегле. "Овим једноставним додатком пегли је поништен њен претходни идентитет, да би постала симбол бесмислености и некорисности, класичан пример узнемиравајућег ефекта који изазивају све сличне креације Мен Реја. Усхићени смо лукавим хумором и збуњени радикалном променом идентитета произведеном тако малим захватом" (Р. Пенроуз: Мен Реј). Реј прича како је потом заиста и 'испеглао' једну хаљину својом пеглом, замоливши једну црну девојку да је обуче: "Било је веома узбудљиво гледати је како игра у тим фронцлама!".

Чувене су поља са тацном обложена крзном, објекат швајцарске уметнице Мерет Опенхајм назван 'Крзнени доручак', из 1938, ципеле са ножним прстима на слици Рене Магрита из 1937, Пикасова 'Глава бика' из 1943, која се састоји од седишта и управљача једног бицикла, Далијеви растопљени сатови, колажи Макса Ернста, некорисне машине Франциса Пикадије, мски предмети Класа Олденбурга, четкица за зубе са зубима уместо длака – сатирични објекат Џаспера Џонса из 1959. и многе друге надреалистичке визије.

Још су се стари грчки мислиоци бавили парадоксом (сетимо се Зенонових), али изгледа да је визуелни парадокс измислиотина 20. века. Бошови фантазмагорични склопови бића и предмета могу се сматрати претечом апсурдних надреалистичких објеката, иако су у питању биле комбинације одређених симбола од којих је за већину изгубљено значење, мада се претпоставља да су његови савременици могли да их растумаче.

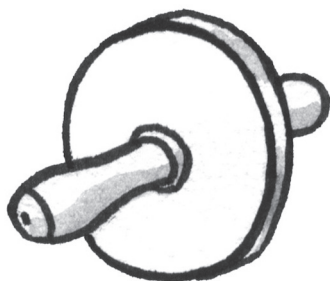
Од 1962, у сваком филму о Џемсу Бонду, г. Кју – главни изумитељ британске тајне службе приказао би хладнокрвном Бонду неколико лукавих и духовитих изума. Током шездесетих, италијански стрип цртач Јаковити обилато је квадрате својих стрипова 'пунио' разним апсурдним предметима.

Крајем шездесетих година у штампи се нагло јавља велики број карикатура и цртежа апсурдних предмета. Као одјек размисљања надреалиста из прве половине века, ови цртежи заразно су деловали и огроман број уметника је објавио своје парадоксалне замисли. Можда је најдаље отишао француски ексцентрични књижевник Жак Карелман који је 1969. објавио прву књигу са цртежима неупотребљивих предмета (*Catalogue d'objets introuvables*), а другу 1976. Занатлије инспирисане овим цртежима реализовале су предмете у материјалу, од чега је 1972. приређена врло посећена изложба у Лувру. Од стотина Карелманових креација поменимо чувену футролу за мачку, пушку са таласастом цеви за лов на кенгуре и тоалетну шкољку за бицикле.

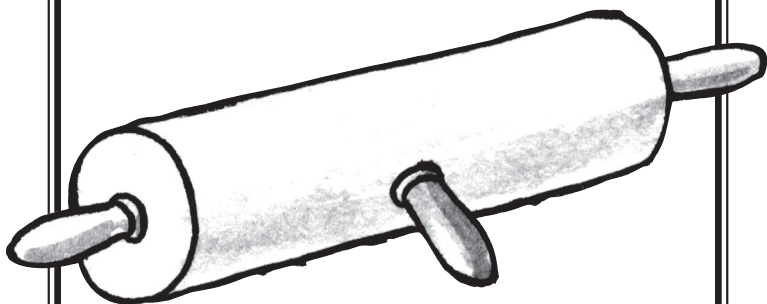
Код нас, велики број оваквих цртежа објавили су Радослав Зечевић («Речник жаргона» Д. Андрића), Југослав Влаховић и други чије су ауторске постике засноване на апсурду.

И ја сам, као гимназијалац, током 1973 и 74, придружујући се свеопштем лудилу за апсурдом, објавио педесетак цртежа некорисних 'артикала' у Чичу и Новом Чичу. У овој књижици налази се избор од тридесетак предмета од којих неки нису до сада објављени.

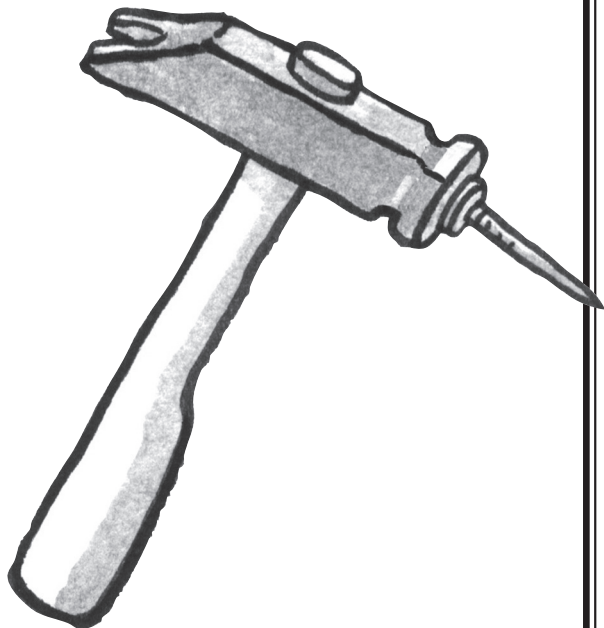
Аутор

ОКЛАГИЈА ЗА РЕЗАНЦЕ
Rolling pin for noodles

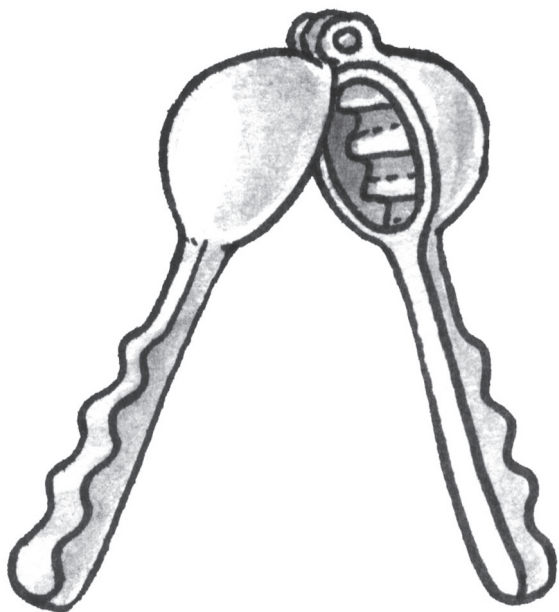
ОКЛАГИЈА СА КОЧНИЦОМ
Rolling pin with a brake

ЕКСЕР СА
УГРАЂЕНИМ ЧЕКИЊЕМ
Nail with a built-in hammer

КАНТА ЗА ГАЖЕЊЕ ЦВЕТА
Watering can for flower-stamping

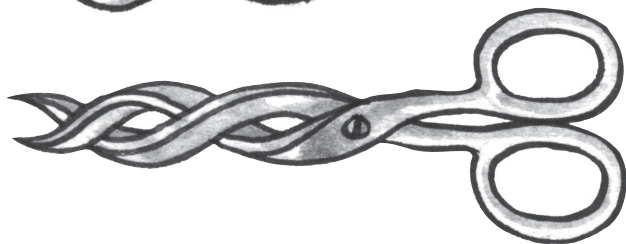

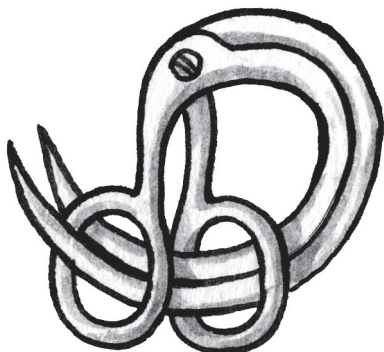
КРЦКАЛИЦА ЗА
ПИНГ-ПОНГ ЛОПТИЦЕ

Ping-pong ball cracker

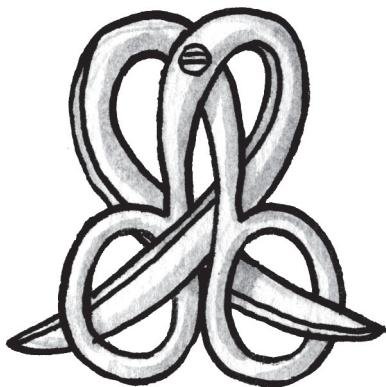
MAKA3E
3A HAKA3E
Scissors
for freaks

MAKA3E 3A HAKA3E / 2

Scissors for freaks / part 2

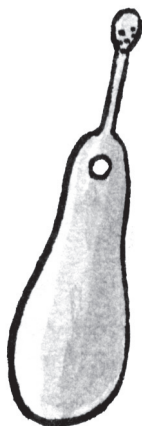
ЈАПАНКЕ
ЗА ЕСКИМЕ
Slippers for Eskimoes

ПЕРАЈЕ СА
ШТИКЛОМ
High-heel fin

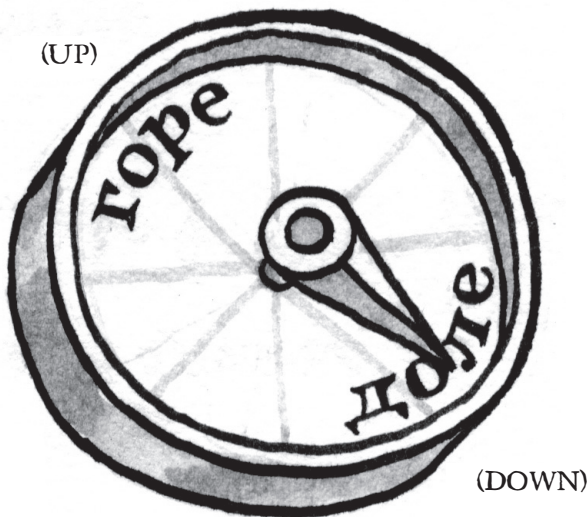
КАШИКА
ЗА РУКАВИЦЕ

Shoe-horn for
gloves

КАШИКА ЗА
ЦИПЕЛЕ ЗА
ЧАЧКАЊЕ УШИЈУ

Shoe-horn
for ear picking

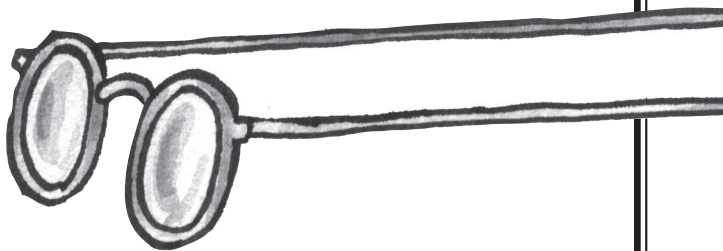

АЛПИНИСТИЧКИ
КОМПАС
Compass for alpinists

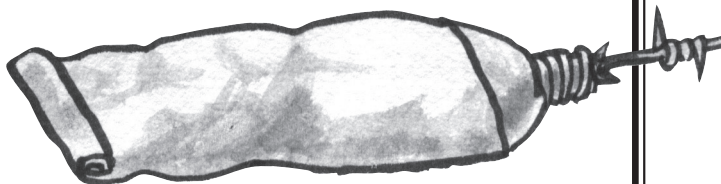
ТЕГ ОД СТИРОПОРА

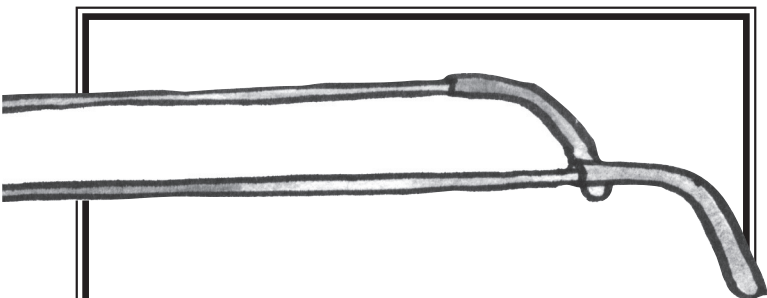
Styropor kilo-weight

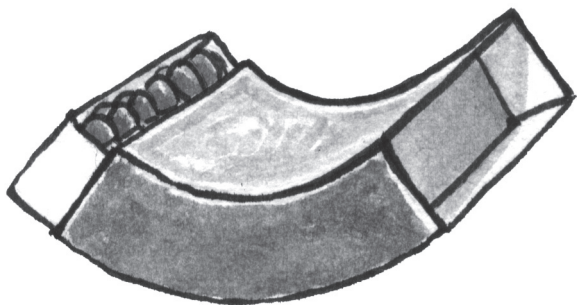
НАОЧАРЕ ЗА ДАЛЕКОВИДЕ
Glasses for longsighted persons

ЗУБНА ПАСТА ЗА ФАКИРЕ
Toothpaste for fakirs

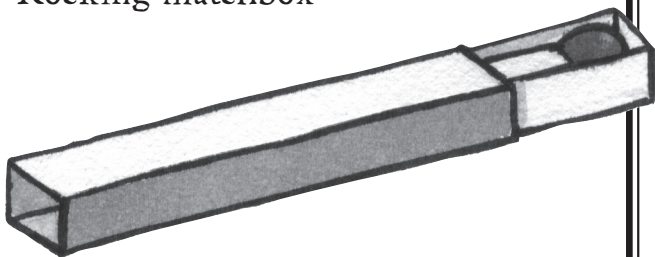

КУТИЈА ЗА ЛЈУЉАЊЕ

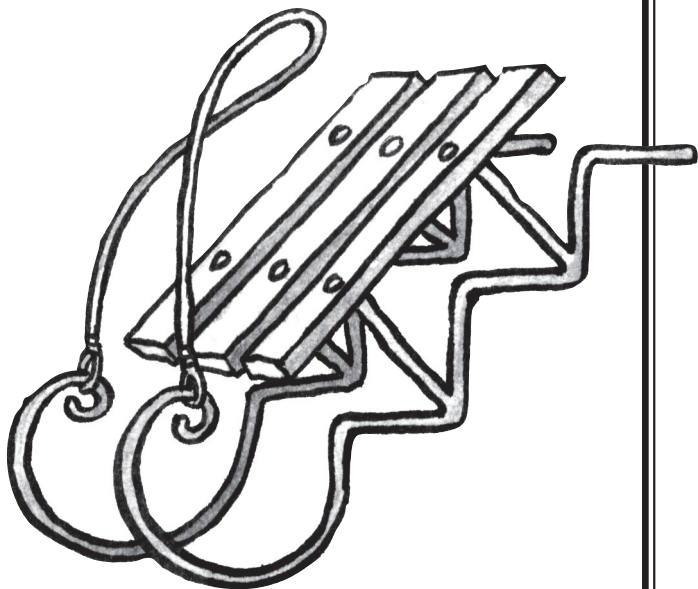
ШИБИЦА

Rocking matchbox

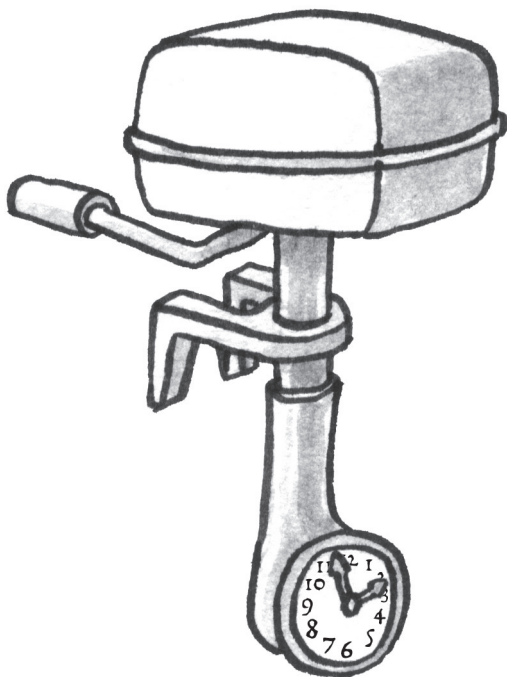
КУТИЈА ЗА ШИБИЦУ

One-match-box

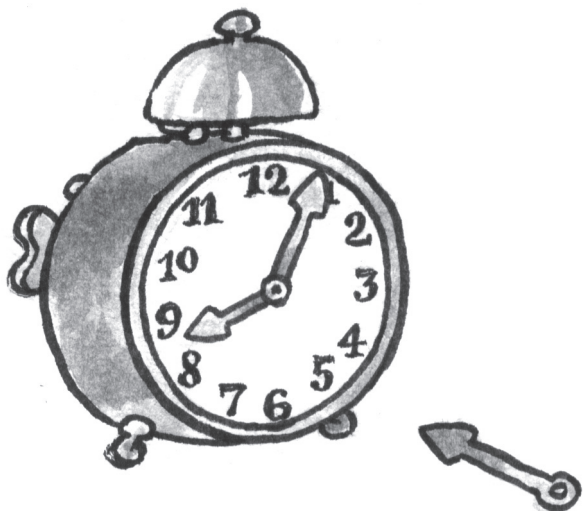
САНКЕ ЗА СТЕПЕНИЦЕ

Stairsledge

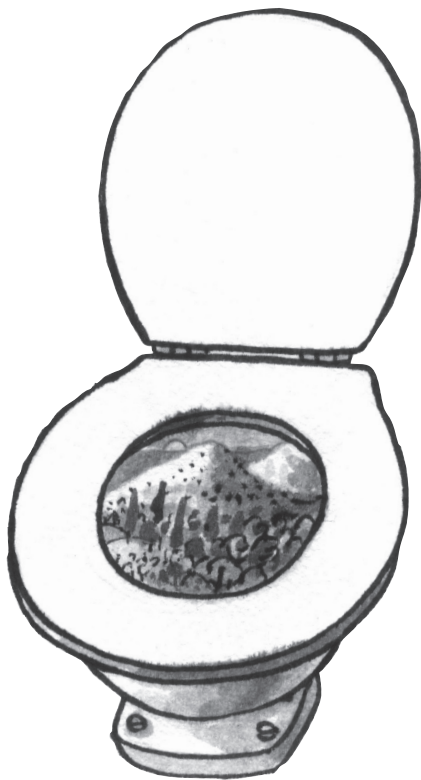
МОТОР ЗА ЈАКО СПОРУ
ВОЖЊУ

Very slow outboard engine

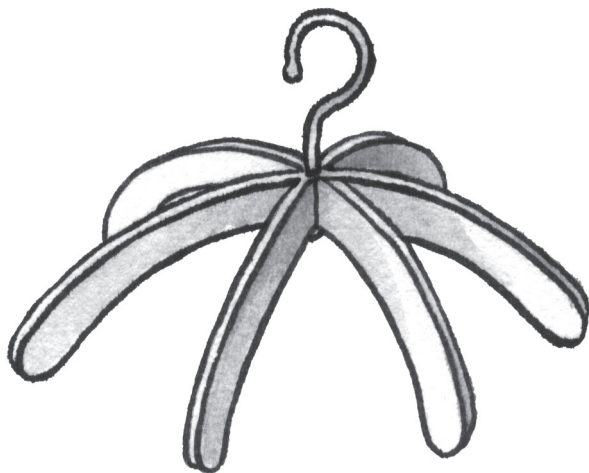
БУДИЛНИК СА ТРИ КАЗАЉКЕ
(трећа показује где је будилник)

Three-hand alarm-clock (The third
points where the clock is)

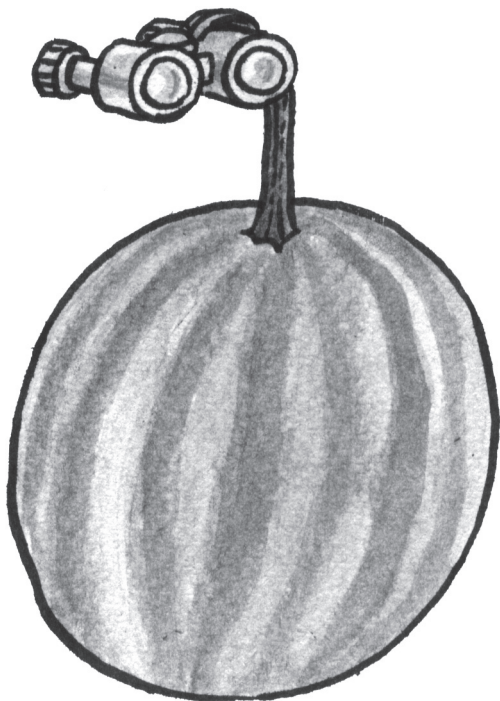
ШОЉА С ПОГЛЕДОМ

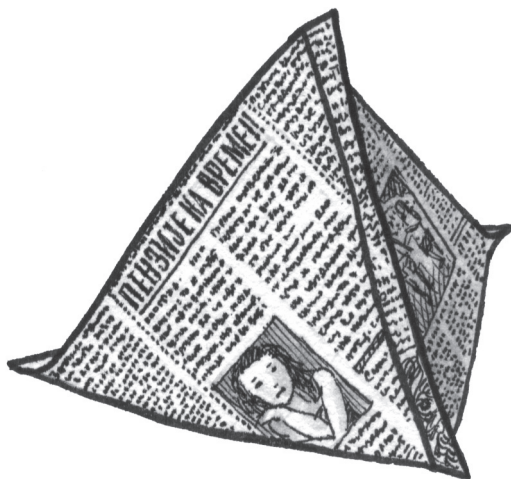
Toilet seat with a view

ПОРОДИЧНА ВЕШАЛИЦА
Family coat-hanger

ЛУБЕНИЦЕ ЗА ПОЗОРИШТЕ
Theatre watermelon

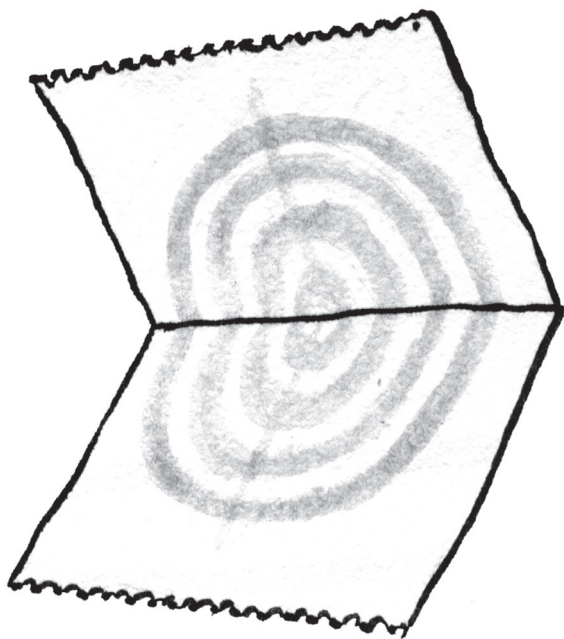

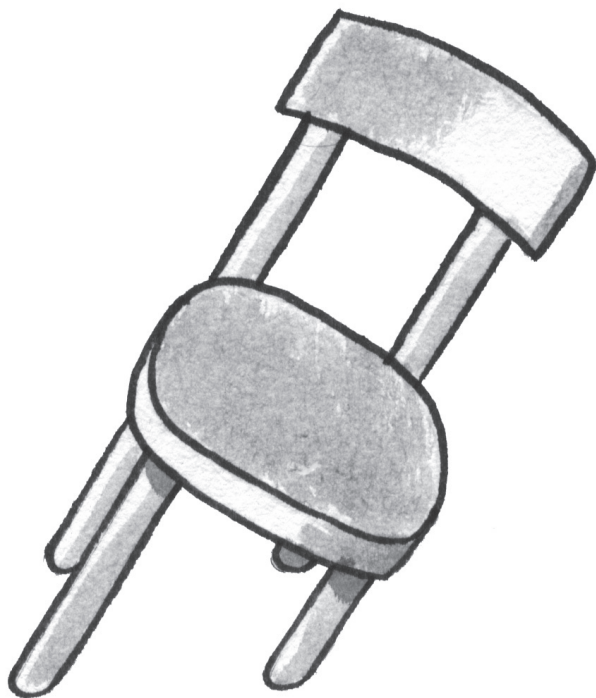

НОВИНЕ У ТЕТРАПАКУ
Tetrapack newspaper

ТОАЈЕТ ПАПИР СА МЕТОМ

Toilet-paper with a target

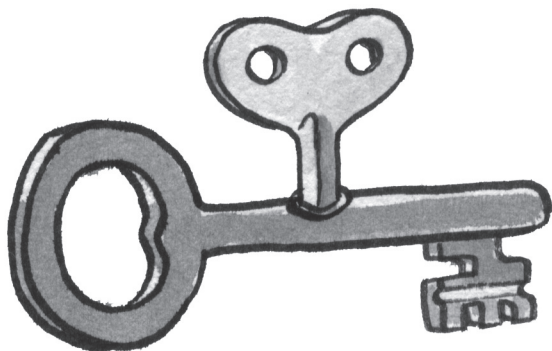

БРДСКА СТОЛИЦА
Mountain chair

КЉУЧ НА НАВИЈАЊЕ

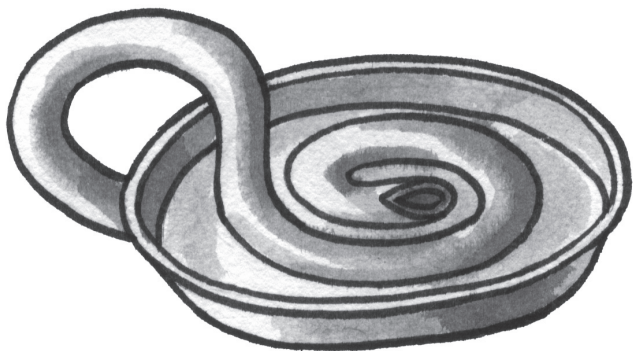
Wind-up key

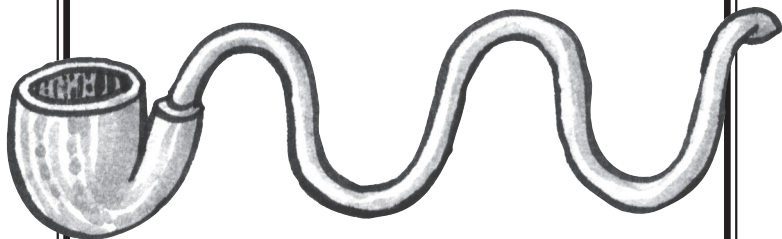
ЗАПУШАЧ
СА РУПОМ
ЗА ВАЗДУХ

Ventilation cork

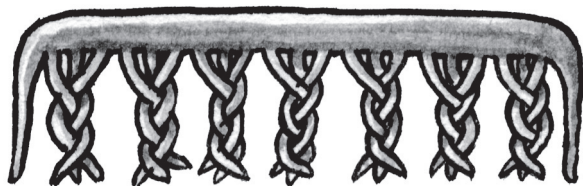

ТИГАЊ ЗА ПРЖЕЊЕ ДРШКЕ
Handle-frying pan

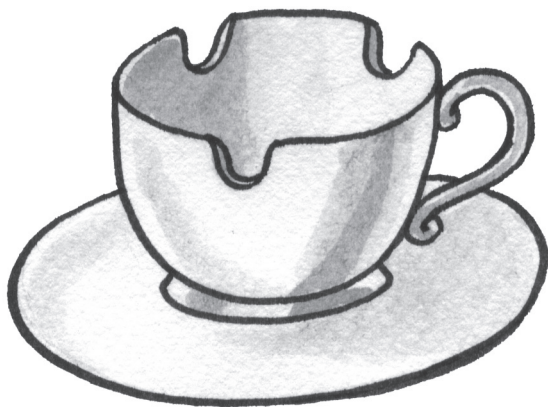

ЛУЛА ИЗ ЛОХ-НЕСА
Loch-Ness pipe

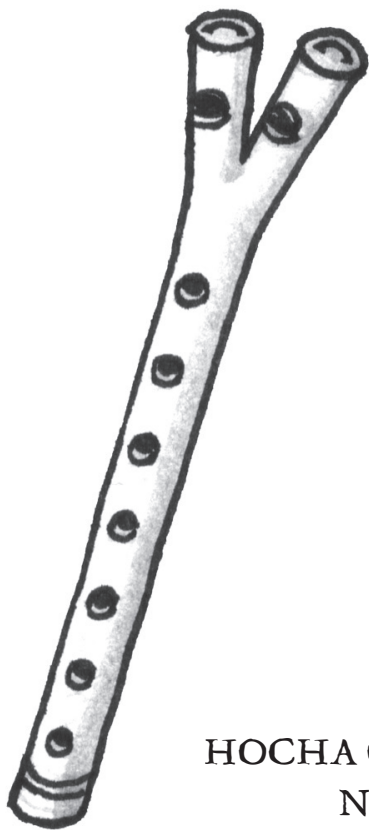
ЧЕШАЉ ЗА ПЛЕТЕНИЦЕ

Braid comb

ШОЉИЦА ЗА ПУШАЧЕ

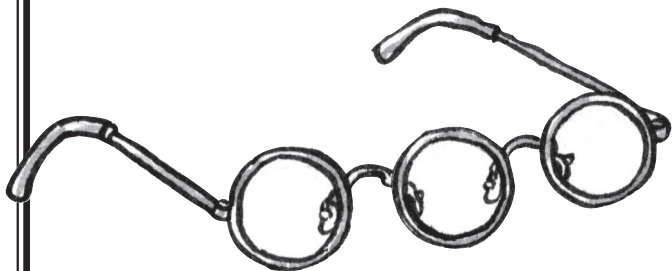
Smoker's cup

НОСНА ФРУЛЈА

Nose flute

НАОЧАРЕ ЗА СИЈАМСКЕ БЛИЗАНЦЕ Siamese-twin glasses

КОРАВА ПОСЛА

Растко Ћирић (1955, у знаку Близанаца), на самом почетку своје каријере, и само тада, припадао најмлађој генерацији београдских графичара. Наочаре почео да носи у првим разредима основне школе. Догурао је до минус дванаест и од тада је стално у минусу.

Оваквим и још већим глупостима бави се већ 35 година.

Фиоке су му пуне таквих некорисних ствари.

Ко га не зна скупо би га платио, што рече његова жена.

BLIND ALLEY

Rastko Ćirić (1955, Gemini), at the beginning of his career (and only then), belonged to the youngest generation of Belgrade graphic artists. He started to wear glasses during earliest primary school days. He reached minus twelve, and from then on, always more in minus.

He has been working on nonsense like this, and bigger idiocies, almost 35 years. His drawers are full of useless things like these.

